

„DALMATINSKI HRVAT“ izlazi svake subote.
Godišnja predplata Din 90 — Polugodišnje
Din 45 — Trimestarske Din 24 — Za Am-
eriku godišnja dva dolara.

OGLASI PRAMA CJEMRU.
Račun kod Pošt. Čeh. Ureda, Zagreb, br. 38.004
Preromani telefon
prva dana br. 35 — prva noći br. 33
(Intarurban)

DALMATINSKI HRVAT

Poštarina plaćena u gotovu!

„Dalmatin. Hrvat“ je vlastito promicatelnog
odborn „Hrvatske Akademije Znanosti“ s. o. i.
u sastavu u Šibenu.

Plata i avaz listu se na adresu:
„Dalmatinski Hrvat“ - Šibenik, Glavna ulica 168.
Subscipij se ne vrati. - Plata ne funkcionira
na primaji, osimom u let.

NOVINE ZA PROSVJETU, GOSPODARSTVO I POLITIKU DALMATINSKE HRVATSKE

God. III.

ŠIBENIK, 20. LIPNJA 1924.

Br. 76.

Dajte nam Beogradjanina za državnog odvjetnika.

Austrijski mentalitet državnih odvjetnika u Dalmaciji se je prežio. Mi ćemo danas govoriti o tomu mentalitetu. Jer se radi o jednoj delikantnoj temi, koja je za beogradске državne odvjetnike jedna smiješna pojava u shvaćanju štampe, a za naše državne odvjetnike i državne nadovjjetnike strah u trtici, to smo prije nego smo zamočili pero, da napišemo ovaj članak, na desnu ruku navukli rukavicu. Članak je pisan sa rukavicom, a pisan je po ovoj narodnoj: »Piši kako govoriš«.

Čitatelju će članak dobiti uvjerenje, da smo mi ljudi, koji znademo što su fine forme, a da ljudi, koji nas plijene ne poznadu mentalitet beogradskih državnih odvjetnika.

Na zapovijed državnog odvjetnika, šibenska nam je policija u zadnju srijedu zaplijenila list br. 74. Da bi priradili drugo izdanje, obratili smo se policiji da nam dade pismeni ferman, koji su članci ili sastavci zaplijenjeni. Policija nam nije htjela dati nikakve riješitbe. Ovaj njezin postupak stoji u diametralnoj opreci za zakonom o tisku. Po ovom zakonu policija ne smije u obće plijeniti jednu novinu, ako istodobno izdavaču novine ne dostavi pismenu policijsku odluku o zapljeni. To se kod nas tako rãdi, ali u Beogradu to se ne radi. Onamo vlada zakon, ovdje samovolja, protuzakon, ili nepoznavanje zakona. Ovo je napisano u finoj formi.

Presuda okružnog Suda dostavila nam se kojih 18 sati iza propisanog

vremena. Ovakvo se u Beogradu ne postupa. Možda je tomu kriva ljetna sparina, ali da smo mi u petak večer dobili presudu, kako smo to morali primiti, mi bismo u subotu bili u stanju priraditi drugo izdanje. Presudu smo primili u subotu 12.35 s, i tim smo bili stavljeni u nemogućnost, da u subotu po podne priradimo drugo izdanje.

Pišeno sa rukavicom na ruci, i zato ne ćemo da ispitujemo razloge radi kojih se nama presuda dostavila kojih 28 sati kašnje. Napominjemo, da se ovako u Beogradu nepostupa sa novinama.

Predjimo sad na samu zapljenu.

Evo presude Okružnog Suda na temelju predloga državnog odvjetništva:

Pr. 11/24/2.

Kr. Okružni Sud u Šibenu kao sudbeni Dvor I. Molbe u tiskovnim poslima, riješavajući o zapljeni i zabrani časopisa „Dalmatinski Hrvat“ br. 74 odštampanog dne 11/6 1924 u Šibenu, u štampariji „Pučke Tiskare“ pod odgovornim urednikom Nikole Medića u Šibenu, koju je zadržanu i zapljenu predložio Drž. Odvjetništvo u Šibenu, predlogom prik. 12/6 1924 posl. br. Sa. 8/24 u nejavnoj sjednici, po saslušanju Drž. Odvjetništva

Preaudlo je

I, Sadržaj članka „G. Radić u Moskvi“ od riječi „Pristupanje H. R. S. S.“ do svršetka članka štampanog u br. 74 časopisa „Dalmatinski Hrvat“ dana 11. o. m. u Šibenu tiskom „Pučke Tiskare“ pod odgo-

vornim urednikom Nikole Medića, a isto tako sadržaj „Pjesma o drugom kraju batine“ šire boljševizam odnosno komunizam te neposredno pozivaju građane da silom mijenjaju ustav i zemaljske zakone; sadržaj članka „Iz režima nasilja i pljačke“ izazivlje mržnju protiv države kao cjeline; sadržaj članka „Zlostavljanje vojnika u Crnoj Gori“ „Nova sloboda u Crnoj Gori“ izazivlje plemenski razdor i mržnju protiv države kao cjeline.

II. Potvrđuje se zapljena gori spomenutog broja 74, časopisa izim članka „Jesu li Radikali lupeži“, za koji se diže zapljena.

III. Zabranjava se daljnje raspåćanje odnosno prodavanje zapljenjenog broja.

IV. Naređjuje se, a) uništenje pobvatanih primjeraka i onih koji će se pohvatati; b) razmatranje odnosa tiskarskog sloga na stroju; c) objelodanjenje ove presude.

Obrazloženje:

U članku „Radić u Moskvi“ očevidno je da se njime ističe ideal ne ove ni ovakve naše države, već nekakve druge i baš ne samo u formi obične republike nego boljševističke države. Tu se bvali i odobrava pristupanje H. R. S. S. u seljačku internacionalu koja da će bez kãpi krvi provesti republikanstvo, kao što su ga proveli boljševici u Rusiji a svakome je poznato, kako su boljševici u Rusiji provrgljali i kako provãdaju svoje ideje.

Rušenje tobože gospodske vlasti i monarhizma, provejavã kroz vas

onaj članak, pa širenjem komunizma i boljševizma pozivaju se građani, a osobito zemljoradnici da silom mijenjaju ustav. odnosno postojeće zakone i uredbes.

Sve ovo važi i za „Pjesma o drugom kraju“ u kojoj se još jasnije nego u onom članku bvali i propãgira boljševizam. U članku „Iz režima nasilja i pljačke“ ne samo po njegovoi sadržini već i po samom naslovu, bez ikakva dokaza, vrijeđja se vladu, napadajući njezinog predsjednika i neke bivše ministre. Pošto pak taj članak prelazi granice jer se u njemu napadaju ljudi, koji nijesu načela, koja zastupa i propãgira rećeni časopis, te obzirom na sve dosadašnje pisanje, tog časopisa i njegov smjer, koji je sad krenuo pravim boljševističkim putem, kako to dokazuje prvi i ovaj drugi članak izazivlje mržnju na ovakovu državu kao cjelinu.

Članak „Zlostavljanje vojnika u Crnoj Gori“ predbacujući srpskim oficirima i saržama užasni postupak sa „inorodnim vojnicima“ i nazivljuć taj postupak divljaštvom, te članak „Nova sloboda u Crnoj Gori“, u kojem se hoće da kaže, da se progoni 120 Crnogoraca pravednih samo radi politike, u vezi s drugim sad navedenim člankom, izazivlje plemenski razdor, a isto tako i mržnju protiv države kao cjeline, jer se hoće, da se sve to događja u ovoj državi.

Zapljenja je dakle osnovana u čl. 13, 138 Ustava.

Kr. Okružni Sud u Šibenu
dne 13 juna 1924.
VRANKOVIĆ, v. r.

O fuziji naših muzičkih društava.

III.

U očekivanju, što će se bilo sa koje strane preduzeti po ovome pitanju, da se ono tuda negda riješi; poslije uzaludnih predloga u prvom i drugome dijelu ovog napisa; poslije toliko dangube, nepovjerenja i zle volje što se sve da naslutiti kod faktora, koji u stvari odlučuju — smatram se vještoim, da — poslije duže stanke — svoj zagovor u smjeru fuzije produžim.

Rekoh, da ću svoja opažanja i razmatranja avršiti u broju, koji je sljedovao 64. broju ovog lista, a nisam. Volio sam da do danas sačekam. Mišljah, da ću, čekajući, nešto korlano dočekati. Bijah optimista. Zanešto ideom fuzije, pokazah put, koji do nje vodi. Upozorih, da je „Kolo“ najprikladnije za inicijativu, obrazloživši, zašto je ono najprikladnije. Nažalost, moj glas, i onako slab, ostade glaz pustinjskog vapljenika. Moje nađe, mahom zasnovane na oduševljenju „manjih“, još ne našle potvrdu kod „viših“. Ove kao da je ukocili lijenost nepovjerenja i zla volja.

S toga, ma i lio obćao, da ću ovog puta avršiti, produkt ću dalje. Naše mi ne nadnje na dadu da danas avršim.

U toliko, ovo vrijeme lijenovanja i nerazpoloživosti naših gradskih bogova iskoristih na razgovor, makar i slučajni, sa par odvornika iz dvaju glavnih društava. Sa avskim sam govorio napose. I odatle moj današnji pesimizam.

Janj, bijah optimista. Zaboravih, da živim u gradu sa dvanest zvornika, u gradu kampanje i kampanista. Dali je to moglo

biti bez razočaranja? I dok drugdje kampanilizam znači ekskluzivizam jednoga grada spram drugih, radi lokalnog egoizma, naš znači, ekskluzivizam između nas samih, unutar zidina jednog istog grada, i to radi koterija. Za to je značaj našeg kampanilizma koterijacki. Ima, kod nas, i gore. I same se koterije razdvajaju na koterijske! Divan dokaz kulturne solidarnosti i društvene zrelosti. Zaista!

Nek se ovaj konstatacijei ne vesele moji razgovornici, kao da se njih ništa ne tiče. Moj zadatak nije da podržim ljude u obmani. Nisam vikao podržavati onima, koji uobražavaju, da svi moraju njima, a oni nikome. Ja volim one, koji prilaze. Volim one, koji se ne sanose nekim avojevovim maksimumima, bez obzira na stvarnost. Rad se udešava prema prilkama, prema stvarnosti, a ne prema pojedinačkoj ćudi.

Nek mi se ne zamjeri, što ću danas govoriti slobodnije. Nije to bez razloga. Govoriti ću i prilično dugo. Ni to nije bez razloga. Ćemu je sila prigoriviti, prigoriviti ću. Ako, kod toga, padne pitanje: A ko si ti, da smješl prigoravati? Slobodan građaninu, kome, po općim pitanjima, pristoji pravo kritike. Ne volite to? Ali on, u koliko nije zloba, odvsi od vranocã metala, po kojem se udara.

Budite, s toga, vrsni sugrađanini moji, vi, koji hoćete da ste javni radnici. Budite i ozbiljni, jer je ozbiljnost uslov i vrline. Nemojte da se najprije saglasite sa jednom ideom, i se misleći, da je treba ostvariti. Nemojte da u ovaj čas pribjegavate govoru, koji miriše na izgovor. Ako mislite, da je to vještina, varate se. A i kad bi bila, ne

bi odoljela psihologijskome ogledalu vaših posmatraća sa strane. Tragično je, ako uobražavate, da ste nepodirni.

Nemojte zavoditi na optimizam, ako na djelo niste gotovi, jer vam se to hoće da osveti. Optimizam je od vjeronanja. Nemojte, da vam se prestane vjeronati.

To ja velim onima, koji uobražavaju i koji svoje odnose ne zasnivaju na uzajamnomo povjerenju, nego na nekome „diplomaciziranju“. A velim im još i to, da djelo pretpostavja tri uvjeta: volju, sredstva i vrijeme. Ako se već ne mogu da zataje sredstva ni porekne volja — ma je skoro i ne bilo — za izgovor ostaje još uvijek treći uvjet — vrijeme. Ako idea moralno obavjezuje, niko je ne odriće. Tek, kad je vrijeme djelo, najednom se pjeva, da mu još nije vrijeme!

Pa dali bi ovaj zagovor uopće bilo nuđdan, da mu još nije vrijeme, da ono već nije sazrelo? Ali, zbogã, vrijeme je, krajoje je vrijeme. Vjerujte, krajnje je vrijeme.

Bogovi moje, luzionirajte društva naša: Maknite se, šibenčani. Ako Kolo kaoši inicijativom, nek ne kaoši Fiharmonija. Istina, Kolo bi, radi razloga, koje otprije iznjeh, bilo prihiićnije za inicijativu. Ali ona ne smije da ostane samo na Kolu, kad se ono za to još ne stara, i ako se Dr. Vice Ilijad, ličnost, čiji je uticaj bio znatan kod svih odluka ovog društva, prvi medju odlučujućim faktorima vodio mišlju široke fuzije. Sa njime se saglasio čitav upravni odbor Kola, radi čega je Kolo odbilo da odvojenno pridje bilo kojem društvu. Izgleđa, da ova saglasnost nije više savršena.

Prilicom, koliko nas ima, djelu fuzije. Niko nema snage, da mu se javno opre. Fuzija je, za Šibenik, jedna apsolutna nuđnost. To valja pamtili. Ako volimo, da Šibenik bude grad i u sadašnjici, ostvarimo fuziju, da nam grad dobi je jednu odličnu reprezentativnu ustanovu u oblasti zborne muzike, da nas drugi ne smatraju mjeatom bez socijalnih i kulturnih uslova.

Zar da sama katedrala svjedoči, da smo grad? Bez drugih kulturnih tekovina, Šibenik, i pokraj svoje vijećastvene katedrale, jedva da može podnijeti imã grada. U ostalom, lijepo bi to bilo, kad bi živjeli u sretnome uvjerenju, da nam je i u sadašnjici dosta katedrala i njezin trg. Kao da je ona naše djelo! Djelo je to naših djedova, lijena unučadi. Ono avjedovi njihovu pođrtvovnost i veličinu, ne našu. Ćime da se mi, njihova unučad u XX. vijeku, pobalvimo? Dali time, što ne bijamo kadri sazidati ni svoje kazalište, što nista trajno i vrijedno nismo stvorili, što osamom jed ne svoje kulturne Institucije u pravome smislu ove riječi? Gajimo kult jeftinih heroja. Degeneriramo prosvjetu. Dajemo joj biljež politikanstva, koje se radja u samome mraku. Stežemo joj slobodne gradje za ljubav nekog trajavog službenog patriarđastva, koje, osim šarenila, ništa na sebi ni u sebi nema. Izćusimo kavanskou politiku i kritiku. Na riječi smo sve, na djelo nista, mi neslavna unučad svih naših katedralskih zidara. Dali ćemo nastaviti živjeti samo o trudu i slavi naših djedova? Pregledimo pravdom život avjoi.

(Slijedi.)

Senat je usvojio predlog dr-
žanog odvjetništva ne samo kod
originalnih stavaka, da li i kod o-
nih, koji su bili pretiskani iz Beo-
gradskih novina, a poništio je zap-
ljenu jedue bilješke, u kojoj se go-
vori da će šibenski radikali sazvati
prosvjedni zbor, na kojoj bi član
radik. stranke Frane Sunara imao
podnijeti referat i dokazati, da ra-
dikali nisu lupeži, kako je to re-
kao Dane Škarica.

Na tomu bi zboru radikali do-
kazali, da ministar dr. Lazo Mar-
gović, ministar Velizar Janković
nemaju duge prste, a istodobno bi
podnijeli referat o prodaji Steinbeis-
sova preduzeća, u kojem bi crno na
bijelu dokazali da radikalna stranka
nije pri tomu zaslužila 120 milijuna
dinara. Tu plemenitu pomisao radi-
kala, neodobrava državno odvjetni-
štvo i pravi priziv na viši zemaljski
sud. Taj korak državnog odvjetni-
štva nije razumljiv. Radikali se
hoće da operu od navala Dane Ška-
rice, a državno odvjetništvo nalaži
u tome izazivanje bratske mržnje.

Nego to su šale u koje nevj-
ruje ni samo državno odvjetništvo.
Ali u što Drž. odvj. vjeruje to mi
nijesmo do danas znali, naime za
to njegovo novo vjerovanje. Ono
ne samo da vjeruje, nego ono i
uredovno konstatira, da je »Dalmatinski Hrvat«
krenuo boljševičkim pu-
tem da zagovara komunizam. Od-
kle dolazi državno odvjetništvo do
ovog vjerovanja? U zapljenjenom
broju 74 nema spomena ni o komu-
nizmu ni o boljševizmu, a ipak
drž. odvj. tvrdi nešto pozitivno,
kao da smo »Izvjestija«
moskovska.

Mi smo se zanimali sa strane
saznati, koji je redak u našem listu
državne odvjetnike i suce doveo do
gornjih apsurdnih tvrdnja, i čuli
smo, da je nekomu smetalo, gdje
smo u predprošlom broju donieli
kritiku o knjizi »Lenjin«, koja je
štampana u Beogradu.

**Ovdje je državni odvjetnik
zaplenio 113 redaka.**

Poznavanje socijalnih prilika u
Sovjetskoj Uniji našim cenzorima ne
ide u glavu, a jer beogradski državni
odvjetnici u sličnim pisaujima
ne vide nikakve opasnosti ni za državu
ni za narod, to smo mnijenja, da
će bit najbolje, da se državne
odvjetnike iz Šibenika premjesti
u Beograd, a da se nama u Šibenik
pošalje nekoliko beogradskih držav-
nih odvjetnika, koji će se, kad pro-
čitaju od naših drž. odvj. zapljenje-
ne članke, nasmijati i podsmešno
dobaciti: »Brè, pa šta tu imade
zla, da plenimo »Dalmatinski Hrvat«.

U Beogradu će naši držav. od-
vjetnici doći pameti. Tamò ne će
oni plijeniti »Balkan«
ni onda kada otvoreno pozivlje radikale, da ubi-
jaju Hrvate, jer će se oni u Beo-
gradu uvjeriti, da nitko ozbiljan u
Srbiji ne drži ništa do pisanja »Bal-
kana«
i da, kada bi radikali po-
slišali »Balkanove«
pozive, pa se upustili u kakvu vratolomiju,
da bi kod, iste oni prvi nastradali.
Toga se radikali ipak plaše.

Ne ostaje druge, nego da nam
se u Šibenik pošalje nekoliko beo-
gradskih državni odvjetnika, koji
naš list ne će plijeniti, već koji će
nas možda u radu za konsolidaciju
gospodarskih i političkih prilika na
Balkanu objeručke pomagati, jer
pravi Srbin poštene se kritike ne

Pravi Schicht-sapun s markom „Jelen“ najmiliji je sapun svake štedljive domaćice. Pazi na ime pravi Schicht i marku „Jelen“!

plaši. On ju uvažuje i svugje pruža
desnicu da se kod nas odklanja zlo
i korupcija, nesluži reakciji, a Hr-
vati, koji služe reakciji neka se
povuču u podzemlje epilje, — oni
su se preživili! — i grehota, da
na površini zemaljskoj iz neznanja
priječe u radu one, koji se bore za
dobrobit čovječanstva u našoj drž-
žavi.

Pozdrav braći Šumadincima.

Da ste zdravo, braćo Šumadinci,
Da ste zdravo, mi vas dieca, sinci
Dalmacije i jadranskog mora,
Pozdravljamo sred ovoga zbora.
Želimo vam, kud vam noge kreću
Zdravlje, uspjeh i junačku sreću.

Vi ste došli iz glavnoga grada,
U kom sila prot većini vlada;
Vi ste došli na jadransko more,
Gdje uz narod valovi se bore,
Proti sili i prot svakom vragu
Koj na čelu nosi crnu ljagu
Korupcije, bezakonja, mita.
K nam ste došli, odabrana kita,
Da vidite ove naše kraje,
Gdje uzdasi pollačene raje
Vama, braćo, otvorit će oči,
Da sporazum mora jednom doći
Izmedj braće Srba i Hrvata,
Da nestane ovog biesnog rata
Koji glodje, uništuje oba;
Da izčezne ona crna zloba,
Kuju demon u tepsiji vari,
Obojici da nam duše kvari.

Braćo Srbi, vječna mudrost
[gleda
S neba doli djela svakog čeda;
Vječna mudrost svudje sve nas
[prati

I ona će nakon smrti dati
Svakom platu, koja njemu patri.
Braćo Srbi, sad u ovoj vatri
Zajednički kad topimo zlato,
Sdružimo se svi u jedno jato;
Pa na stranu zabucimo stranke,
Navucimo da noge opanke,
Mudrom rieči hrlimo težaku,
Nosimo mu panagiju svaku,
Zajednički liečimo mu muke,
Iz okova izvadimo mu ruke.
A kad pomoć pružimo težaku
U fabriku zavirimo svaku,
Gdje naš radnik troši snagu svoju,
Gdje on gine — a za platu — koju?
Njemu, braćo, da se odužimo,
Platu bolju namah sad pružimo.

Kad radnika izbavimo glada,
Činovniku, koji svetom strada,
Povisimo plate i beriva;
Spasimo ga, dok mu glava živa,
Od napasti, prevare i mita.

Ljubav, koja u srcu mi skrila,
Na ustnice šogovara ove,
I vas, braćo, Šumadince zove,
Da se s nama borite junački
Proti sili, proti svakoj pljački
I da s nama, ko ljudi od uma
Svud tražite bratskog sporazuma.

Sporazum će narod nama spasiti,
Sporazum će i vatra ugasiti,
Kuju demon sad pod nama loži,
Da nam dlake oprži na koži;
Sporazum će bez rata i bata
Složiti, braćo, Srba i Hrvata.

Sporazumu svih poštenih ljudi,
Sporazumu svih poštenih glava,

„Ova pjesma, koja duše budi,
Kuju moja duša vama dava
Sad na poklon, i želi vam sreću...
Pomožite rodu na Razpeću!
Svakom sinu dajte svoje pravo,
Šumadinci, svi mi bili zdravo!
Šibenik, 20/6 1921.

Starac Mijo.

Egli fù — bona parte I

On je bio! Naš veliki Napoleon
nas je ostavio. Nu rastanku je na
stancii okupio oko sebe sve svoje
vjerne i sa velikim suzama na oči-
ma želio se oprostiti s njima. Ali
bol, koju je u srcu čutio pri smrti,
Njemu Velikom Nikoli prekine rieč.
Grlo mu zamukne, oči mu se iz-
vrate i nakon malo časa pade u
angoniju. Društvo za spasavanje
ljudi, nakon što je ustanovilo, da
se Veliki Nikola nije opio u Nikole
Debeloga na njegovom krstnom i-
menu, pruži mu prvu pomoć, baci
ga u portantinu, odnese na kolodvor,
ukrca u vagon i otpremi u Split,
dru. Raciću na sumporne banje, i
tako se nije mogao od nikoga oso-
bno oprostiti. Za pokojnikom u
Šibeniku su njegove komšije htjeli
izdati osmrtnicu, ali odustalo se od
ove parade, jer se je u prvom redu
usprotivio njegov bivši šef dr. Le-
derer. Kad je Hotel Kosovo čulo,
da pokojnik ne jede više bene i
on odustane od izdavanja osmrtnice.
Hotel Krka nije se mogao priključiti
ovom mnenju. On je izpjevao ve-
likom Nikoli ovu sa refrainom.

Sretan bio, vino pio
Kuda Niko ti bodio!
Za Hetelom Krka povelu se i
kufana Krka, pa i ona išala rep i
zapjevala.

Oj, Nikola Bona parte,
Što će sada naše Karte!
Kovačeva krčma nije ni pjevala
niti je izdala osmrtnicu. Grehota je
trošiti po smrti išta.

Medjutim, dok su njegovi bližnji
ronili za njim krokodilske suze,
mijesni suci, bivši mu kolege, raz-
bijali su glavu da sastave račun,
koliko mu je rendila šetnja po Ši-
beniku. Nikako se nijesu mogli slo-
žiti u tomu. Jedni su mnijenja, da
je on bez ikakve zasluge u Šibeniku
zasluživao 300, a drugi tvrde
400 dinara dnevno, i uprav, jer
stom svoticom nije mogao ovdje
živjeti, »želio«
je da na vrat na nos bude premešten
magazinu u Splitu.

Bio je miroljubiv. Za vrijeme
njegova pašovanja u Šibeniku nije
se nikoga batinalo u glavnjači a
najmanje Hrvate; nije se kralo u
gradu, i nitko nije smio za isposlo-
vanje pašuša primati platu in natura,
a još manje dolara.

U tomu je bio pravedan i strog.
Niko pod njegovim pašovanjem ni-
je bio pravedan kažnjen, a infamija
je ono, što se po gradu čavrlja, da
se za vrijeme njegova kraljevanja
švercovalo sa srebrenim krunama.
Ovo nije istina, isto tako i to nije
istina, da su se za njegova gazdo-
vanja u Paradizu iz straha pred

orfejom iz podzemnog svijeta dijelili
poljubci badava.

On bje! I umrè — naš bonaparte.
Za njim plaću, hoteli i karte,
jegulje i bene...
De mortuis nihil, nisi bene!

Seljak — seljaku.

Dragi brate — mili družu,
Hranitelju svijeta tog,
Pozdrav tebi s kitom ruže
Iz dna duše — vrta mog.
Kako si mi, kako dolje,
Kako tvojih ruku rad?
Dal' si miran, dobre volje,
Dal' slobodan, sretan kad?
Mukom mučiš — nedaš glasa,
Mislíš, sve je sudba, kob,
Mislíš, nema tebi spasa,
Dok ne bace te u grob.

Ne varaj se, nije tako,
Sretan bit će domah tvoj!
Seljak — radnik, samo ako
Složni budu biti boj.

A. Alagić, seljak,
Orebić, Dalmacija.

Naši dopisi.

Zagreb, 7. lipnja.

Dalmatinska Rasica u Zagrebu.
Posljednji krvavi događaji, koji
su se odigrali na ovome hrvatskom
sveučilištu, bit će zapisani crnim
slovima u njegovoj poviesti. Upravo
ove godine kada se slavi 50. obljet-
nica toga rasadnika hrvatske kul-
ture, milog nama svima Hrvatima,
izazovom nekih divljih mračnih tipova,
ta naša svetinja bila je popr-
skana krvlju, bila je oskrvrjena;
nanešena je teška i neoprostiva u-
vreda cjelokupnoj hrvatskoj aka-
demskoj omladini, koja se nikada
zaboravit ne će. U času patriotskog
zanosa dok je hrvatska akademska
omladina na terasi zgrade sveučili-
šta pjevala hrvatske narodne himne
i kličuć hrvatskoj domovini, Hrvat-
skom sveučilištu i Raciću, navalila
je bjesomučna i divlja i nekulturna
balkanska rulja golim noževima,
bokserima i revolverima. Taj do-
goda, taj dan bit će zabilježen
kao vječni žig sramote na čelu tih
divljih Balkanaca.

Da šira dalmatinska javnost u-
poznat u nekulturnu i divlju rulju
nekulturnih dalmatinaca, kojih se
kao pravi dalmatinac — Hrvat sti-
dim, navesti će samo nekolicinu
njih koji su inscenirali, predvodili i
koji su se najviše isticali u tom kr-
vavom i divljem napadu. Tu je po-
znati zagrebački batinaša bra-
ća Bulati; tu je sin općinskog u-
pravitelja Drišta Milovna Ijubić,
koji je na tako divlji način na ska-
lama tarase s bokserom u ruci nar-
sruo na Hrvate Akademikare.
Te nekulturne i divlje Dalma-

azilo je u sukob sa zbiljom života. U službi svojoj kao opć. činovnik, bio je vrlo sa svjestan a odlikovao se ljubavlju prema svome gradu. Težak mu je bio najmiliji, jer i sam bijaše težački sin. Kad se i u Šibeniku ustalasio težački pokret, vidjesmo ga kao prvaka. Ali mu je boljetica savjetovala mir, te je za to u posljednje vrijeme živio povučen.

Ko ga je u srcu poznao, taj ga je volio i poštivao.

Sprovodu je prisustvovalo mnogo težača, radnika i građana, da mu odadu posljednju poštu.

Vječna mu spomen!

Lijek protiv reumatizma. Poslije ovoga groznog rata naš narod pati mnogo od reumatizma a rijetko ko znade da se danas ta gadna bolest može lako izliječiti liekom **Radio-Balsamica Dr. Rablejeva**. Još u Rusiji Dr. Rablejev poslavo se je izučavanju toga lijeka, te je njegov dugogodišnji rad uredio zaslužnim plodom. Prije dvije godine ispitujući svoj lijek u Sloveniji postigao je Dr. Rablejev izvanredne rezultate tako, da je danas njegov lijek priznat kao jedino najbolje sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Dok 2-3 flašice toga lijeka izliječi se lako i brzo ma najstariji reumatizam. Lijek se izrađuje u laboratoriji Dr. Rablejeva Beograd. Kosovska 43.

Zoric Mirko mladić od 20 god., sin ugledne težačke obitelji, bio je po svojoj prirodi melankoničar. Kako doznavemo ovih dana je morao nastupiti vojnu dužnost. Otraga desetak dana je pošao iz kuće, a stariji brat doznavši da se nalazi u Splitu, pošao tamo i vratio se s njime na Duhove u Šibenik. U večer istoga dana ga je opet nestalo. Viakovodja voza, koji je u ponedjeljak u jutro vozio iz Šibenika u Split opazio je na tračnicama blizu sv. Jurja formalno prepolovljena čovjeka. Odmah je stvar prijavio, a lješina je bila prenešena u pokr. bolnicu, te je ustanovljeno, da je to iješ Zorica Mirko Niko nezna za pravi uzrok toj tragičnoj smrti jednog mladog života.

Optuženi radnici kod radnika Hebernika i Breuera, policija je našla nekoliko proglašanih 1. maja koji su u Beogradu bili štampani i cenzurirani. Policija je radnike uapsila i predala Drž. Odvjetništvu. Ovo se je informiralo glede proglašanih u Beogradu i u Splitu, pa je i nakon što je ustanovilo da su proglašani redovito štampani i cenzurirani, radi proglašanih i portreta Lenjinova, proti rečenim radnicima, podiglo optužnicu, radi tobože širenja komunističke propagande i to na temelju famoznog zakona o zaštiti države. Jasno je da je optužnica neodrživa i da je Drž. odvj. u ovom slučaju bilo previše revno — Nego upozorit ćemo drž. odvj. na ovu činjenicu Meštović i Kljaković izradili su borbeno sliku (kip) Lenjina, koja u alegoriji prikazuje, kako Lenjin ruši kapitalističko društvo i poredak. To je nešto više nego širenje komunističke propagande, ali do danas nijemo čuli, da su gornji umjetnici, radi toga bili optuženi, kako bi bilo da ih naše Drž. odvj. tuži sudu?

Tragične smrti na želj. tračnicama: Josip Markon, željeznički strojar, od 45 godina otraga 5-6 dana, dok je vršio službu na Unešiću blizu Driša, nezna se kako, pao je pod jureći voz, koji mu je smrskao obje noge bio je prenesen u šibensku bolnicu, gdje usljed velikog krvarenja peti dan preminuo.

„Hrvatska Riječ“ — na temelju čl. 138 Ustava bila je, kako nam pri zaključku lista javljaju iz Splita, obustavljena. Proti ovom bezobzirnom gaženju principa slobode štampe osvrnuti ćemo se u narednom broju.

Uredništvu

„Dalmatinski Hrvat“

Mjesto.

Na temelju zakona o štampi u moljavase to Uredništvu da u dođućem broju Dalmatinskog Hrvata izvoli uvrstiti slijedeći

Ispravak

Nije istinita vijest u broju 71 „Dalmatinskog Hrvata“ od 31. maja t. g. pod naslovom „Zahvala Kola“, da je općinska Uprava prigodom dočeka „Kola“ učinila što je najmanje mogla i da za taj doček nije potrošila niti deseti dio od onoga, što se za doček potrošilo; dočim da je za „Stanković“ izdržal skoro sav trošak.

Istina je uprotiv, kao što prističe iz obračuna troškova i doprinosa za doček „Kola“ i „Stankovića“, koji se prilažu Tom Uredništvu na uvid, a original kojih slobodno je svakome građaninu pregledati u uredu ove općine; da je ukupan trošak učinjen za doček „Kola“ iznosio dinara 4.691.—, dočim sakupljeni doprinosi nijesu iznašali nego samo Dinara 2.590.— među kojim doprinosima ima se ubrojiti i ona, od općine ud dinara 500.—

Troškovi prigodom dočeka „Stankovića“ iznosili su dinara 1502.— a sakupljeni doprinosi dinara 1365.— Prama tome općina za doček Stankovića nije potrošila ni filira, pošto je, preko izdataka, bilo sakupljeno 63.— dinara više. Nasuprot općina je za doček „Kola“ potrošila dinara 2.101.—, dolično ako se toj svoti pribroji doprinos od dinara 500.— ona je potrošila dinara 2.601.— od vlastitih sredstava preko doprinosa sakupljenih od građana.

Predsjednik Općine
Blažević v. r.

Opaske uredništva. Gornji ispravak nismo bili dužni donieti, jer ou ne odgovara dubu § 19 tiak zakona. Ovo je polemika, a ne ispravak, ali mi uvrstavamo u list i ovu polemiku g. obćinskog upravitelja iz koje proizlazi da je občina, kod dočeka navedenih društava postupala separatistički, što nije smjela. Za nas oba pjevačka društva su bila bratska društva, koje je grad htio da jednako primi, ali u prav jer občinska uprava nije još za ovakove prigode zrela, to se je jedino njoj moglo dogoditi, da je za jedno društvo potrošila dva puta više nego li za drugo. Kao brvatski grad, Šibenik je imao braću beogradjane primiti sa istim drugim zasomom, i to bi Šibenik bio i učinilo, da je građanstvo imalo u rukama pripreme za doček društava.

Odgovori Uredništva.

Hrvat akademikar - Zagreb. Javi nam tvoju tačnu adresu, da ti možemo odgovoriti na tvoje pismo.

Izdav. i odg. ured. Medić Niko.
Tisak: Pučka Tiskara — Šibenik

Producenti i trgovcima vina.

Novo prvovrsne braslove vinske bačve, također i sa pocinčanim obručima, dobava odmah sa skladišta uz najjeftinije cijene.

Traže se preprodavači za Hrvatsko primorje Dalmaciju i Otoke ponude slati na:
ZAGREBAČKA TVORNICA BAČAVA D. D.
ZAGREB: I. Pošt. pretinac 162.

†
Rastuženim srcem javljamo svim prijateljima i znancima, tužnu vijest da nam je sinoć blago usnuo u Gospodinu, nakon duge i teške bolesti u 70 god. života naš mili i nezaboravni suprug, brat i stric:

Ivula Sunara pok. Šime

Njegovi smrtni ostanci biti će preneseni sutra u 8 sati pr. podne iz kuće žalosti ravno na grobište sv. Ane.

Šibenik, dne 10. lipnja 1924.

OŽALOŠCENI:

Stana, supruga: Marko, brat: Jare, Šime i Joso, sjuocvi: Berica udata Reljanović, nećakinja, za sa i za ostalu rodbinu.

Moli se bili oporot od šiljanja vijenaca.

Tražim dva postolarska pomoćnika
za mješoviti bolji posao

A. Bival

Nedvojbena obilježja

»Pravog: FRANCKOVOG; dodatka kavi- i tor ime »Franck- i »milnac« naročito se ističu na novoj, smeđe-plavo-bijeloj etiketi, za kućlje.
»Pravi: FRANCK: s milnacem« nenadkriljiv je s aromi, teku i izdašnošću. —

Opletene bocune

(demižone) u svakoj količini od 3 do 50 litara razaslijem poštom ili željeznicom uz najjeftinije cijene. Veliki izbor staklene, porculanske i luksusne robe.

STAKLENE PLOČE svake vrsti, brušena i nebrušena OGLEDALA, REX i ULTREFORM boce i lonce za ukuhavanje voća preporuča

Staklana VJ. FRANZ, Zagreb
Jelačićev trg. 7.
Specijalno skladište ljekarskih boćica i laborat. robe.

„DRINA“ najbolji sapun

Proizvadjia sliedeće specialitete:

SAPUN

MARSEILLE bijeli i žuti
DRINA extra žuti
ZELENI BARI

Tražite odmah naše izvanredne ponude

Cijene umerene — Poslužba tačna — Pakovanje u sanducima — Solidnim trgovcima prodajemo na isplatu uz priček

„DRINA“ tvornica sapuna i svijeća d. s. o. j. u Šibeniku.